

เตือนภัยการระบาด “โรคเมลานอส หรือ โรคราน้ำหมาก”

ปีที่ 6 ฉบับที่ 4/2565 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2565

โรคเมลานอส หรือ โรคราน้ำหมาก คือ โรคที่เกิดจากเชื้อรา *Phomopsis citri* หรือ *Diaporthe citri* ส่วนมากจะพบอาการที่ใบของต้นส้ม เมื่อเชื้อเข้าทำลายจะแสดงอาการจุดเล็กๆ สีน้ำตาลมีวงเหลืองล้อมรอบจุดนั้น โดยเมื่อพบโรคนี้จะทำให้ต้นส้มทรุดโทรม มีผลผลิตน้อยลง

อาการ โรคเมลานอส

ส่วนมากจะพบอาการของโรคบนใบ เมื่อเชื้อเข้าทำลายจะแสดงอาการจุดเล็กๆ สีน้ำตาลมีวงเหลืองล้อมรอบ ต่อมาแผลจะขยายขนาดเล็กน้อยและต้นตัวสูงขึ้นมาจากผิวใบและส่วนสีเหลืองที่ล้อมรอบจะหายไปเหลือไว้แต่แผลที่นูนขึ้นมา ถ้ามีแผลของโรคเมลานอสเกิดขึ้นบนใบหลายๆแผล เมื่อลองลูบเนื้อใบจะรู้สึกสากมือเหมือนลูบกระดาษทราย

การแพร่ระบาดของโรค

เนื่องจากเชื้อรากลุ่มนี้จะเจริญและพัฒนาจนเจริญตัวได้ครบวงจร บนกิ่งที่ช้ำที่แห้งตายแล้ว ดังนั้นถ้ามีกิ่งแห้งๆในทรงพุ่ม หรือ หรือเศษซากของกิ่งที่ตัดทิ้งไว้ใต้โคน เมีสภาพแวดล้อมมีความชื้นสูงทั้งจากฝนตกหรือการให้น้ำโดยหัวพ่นฝอย โอกาสที่เชื้อนี้จะพัฒนาแพร่ระบาดมีมากขึ้น เมื่อเชื้อเจริญพัฒนาเกิดอาการบนใบแล้ว จะแพร่ต่อไปยังส่วนอื่นๆโดยและฝน

การป้องกันกำจัด โรคเมลานอส

1. ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง หมั่นตัดแต่งกิ่งแห้งออกจากทรงพุ่ม
2. อย่าทิ้งเศษซากพืชไว้ใต้โคนต้น หรือถ้ามีเศษซากอยู่ให้นำไปทิ้งให้ห่างจากต้นส้ม
3. การทำสมุนไพรมันกำจัดเชื้อรา (ประหยัดต้นทุ่น) ใช้ ข่า+ว่านน้ำ+เปลือกมังคุด นำเอาทุบให้แตก แล้วนำไปหมักกับไวท์เอเอ็ม(ต้องไวท์เอเอ็มนะครับ)หมักทิ้งไว้15วัน เราจะไดยากำจัดเชื้อรา อัตราการใช้ 50-100 ซีซี ผสมน้ำ20ลิตร พ่นทุก 5-7วัน (สูตรนี้สวนเรายังไม่เคยใช้แต่เอามาเป็นแนวทางให้ครับ)
4. ฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา (เชื้อสด) 1 กก. ต่อน้ำ 100 ลิตร ทุก 5-7วัน
5. ถ้ามีการระบาดของโรคแล้ว ควรผสมสารป้องกันกำจัดโรคพืชที่มีประสิทธิภาพพร้อมไปด้วย เช่นสารกลุ่มรหัส 1(เบนโนมิล คาร์เบนดาซิม ไธโอเบนดาโซล ไทโอฟานาทเมทิล)

นางสาววัลวิษา ปิติมาตร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน

E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ (กลุ่มงานอารักขาพืช)

เตือนภัยการระบาดของ “เพลี้ยจักจั่นมะม่วง”

ปีที่ 6 ฉบับที่ 5/2565 วันที่ 14 พฤศจิกายน 2565

เพลี้ยจักจั่นมะม่วง (mango leafhopper)

เพลี้ยจักจั่นมะม่วง คือ แมลงกลุ่มเพลี้ยจักจั่นเป็นแมลงที่มีขนาดเล็ก เป็นแมลงศัตรูพืชจำพวกปากดูด วงจรชีวิต ระยะไข่ ไข่ของเพลี้ยจักจั่นจะวางไข่เดี่ยวๆในเนื้อเยื่อของใบอ่อน ยอด ก้านดอกของต้นมะม่วง ไข่ใช้เวลา 4-7 วันจึงจะฟักเป็นตัวอ่อน

ระยะตัวอ่อน เรียกว่า นิม (Nymph) มี 5 ระยะใช้เวลา 8-13 วัน

ตัวเต็มวัยของเพลี้ยจักจั่น มีขนาดเล็กรูปยารี่ หัวและตัวเป็นรูปกลม ความยาวเพศผู้ 4.8-5.1 มิลลิเมตร เพศเมีย 4.9-5.2 มม. เมื่อเป็นตัวเต็มวัยแล้ว 3-4 วัน จะเริ่มผสมพันธุ์ และ 3-4 วันต่อมาจะเริ่มวางไข่ เพลี้ยจักจั่นเพศเมียตัวหนึ่งวางไข่ได้ถึง 100-200 ฟอง ตลอดวงจรชีวิตใช้เวลา 2-3 สัปดาห์ ลักษณะการทำลายของเพลี้ยจักจั่น เพลี้ยจักจั่นทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอดอ่อนและช่อดอกมะม่วง ทำให้ยอดอ่อนไหม้ และใบอ่อนหงิกงอ ไม่สามารถผลิช่อดอก หากเข้าดูดกินในระยะช่อดอก ดอกจะแห้งและร่วง ติดผลน้อยหรือไม่ติดผล นอกจากนี้ในขณะที่ดูดกินน้ำเลี้ยง เพลี้ยจักจั่นจะถ่ายมูลมีลักษณะเป็นของเหลวเหนียวๆคล้ายน้ำหวานเรียกว่า Honey dew หรือมูลหวาน ติดตามช่อดอกและใบ และรอบๆทรงพุ่มของมะม่วง มูลน้ำหวานนี้เป็นอาหารของราดำ (sooty mold) ปกคลุมใบ ช่อดอกซึ่งมีผลกระทบต่อ การสังเคราะห์แสงของใบ

วิธีการป้องกันและจัดการกับเพลี้ยจักจั่น

1. วิธีเขตกรรม กำจัดพืชอาศัย เช่น ละหุ่ง
2. วิธีกล ใช้วิธีติดกับดักกาวเหนียวสีเหลือง ทำให้จะช่วยตรวจสอบว่ามีเพลี้ยจักจั่นเข้ามาในสวนหรือไม่ จะทำให้สามารถจัดการเพลี้ยจักจั่นได้ทันเวลา
3. การใช้สารชีวภัณฑ์ การใช้สารสกัดจากพืช เช่น สารสกัดสะเดา หางไหล โล่ดิน หรือน้ำหมักจากข่าแดง ตะไคร้หอม บอระเพ็ด เป็นต้น ในส่วนของเชื้อราบิวเวอเรีย ควรเลือกเชื้อราบิวเวอเรียสายพันธุ์มีความเฉพาะเจาะจงต่อแมลงกลุ่มเพลี้ยจักจั่น เนื่องจากราบิวเวอเรียมีความเฉพาะเจาะจงสูง
4. การใช้สารเคมี เช่น สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดกลุ่มเพลี้ยจักจั่น เช่น คาร์บาริล คาร์โบซัลแฟน เบนฟูราคาร์บ โพรไทโอฟอส ไดมโทเอต โอเมโทเอต ไตรคลอร์ฟอน ฟิโพรนิล อีทีไพโรล แลมบ์ดาไฮฮาโลทริน เดลทาเมทริน ไบเฟนทริน เป็นต้น

นางสาววัลวิษา บิตมาตร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน

E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ (กสมงานอารักขาพืช)

เตือนภัยการระบาด “โรคน้ำค้าง”

ปีที่ 6 ฉบับที่ 6/2565 วันที่ 21 พฤศจิกายน 2565

โรคน้ำค้าง

เชื้อสาเหตุ เกิดจากเชื้อรา *Pseudoperonospora cubensis* พบในกลุ่มพืชจำพวกแตง พืชในตระกูลผักกาดหัว

ลักษณะอาการ มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรก บนใบปรากฏแผลน้ำท่วมมาผลจะขยายตามกรอบของเส้นใบย่อย ทำให้เห็นแผลเป็นรูปเหลี่ยมเล็กๆ ต่อมาแผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง แผลจะขยายติดต่อกันเป็นแผลขนาดใหญ่เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มหรือเทาๆ หากอาการรุนแรงจะ ทำให้ใบเหลืองและแห้งตายทั้งต้น พืชที่เป็นโรคจะติดผลน้อย ผลมีขนาดเล็ก คุณภาพของผลจะลดลง หากเป็นโรค ในระยะมีผลอ่อน จะทำให้ผลลีบเล็ก และบิดเบี้ยว

แนวทางการป้องกัน/แก้ไข

1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค
2. ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น 50 องศาเซลเซียส นาน 20-30 นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยสาร เมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม
3. ไม่ปลูกพืชแน่นเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง
4. หมั่นกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศใน แปลงได้ดี และทำลายแหล่งอาศัยของด้วงเต่าแตง
5. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ
6. ฉีดพ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา (เชื้อสด) 1 กก. ต่อน้ำ 100 ลิตร ทุก 5-7 วัน
7. เมื่อพบโรค เริ่มระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือแมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน

“โรคน้ำค้าง” โรคระบาดพืชผักตระกูลแตงและพืชตระกูลกะหล่ำ

นางสาววัลวิษา ปิติมาตร์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร : รายงาน

E-mail : phakhai08@hotmail.com โทร.035-391672 ,0881769696

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอผักไห่ (กลุ่มงานอารักขาพืช)